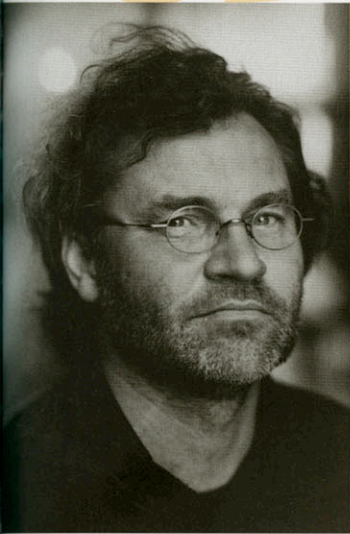

duotoon

Carl De Keyzer

[tekst] Erik Vlietinck Carl De Keyzer wordt wereldwijd gewaardeerd als documentair fotograaf. In 1990 werd hij door Magnum genomineerd, en vier jaar later werd hij volwaardig lid van het selecte clubje. Carl De Keyzer is gefascineerd door sociale structuren die zichtbaar op instorten staan, terwijl een nieuwe orde al staat te trappelen om de oude over te nemen – zoals het vallen van de Berlijnse Muur.

© Stephan Vanfleteren

De Keyzer benadert zijn onderwerpen thematisch: hij houdt ervan mensen te fotograferen die aan de rand van dergelijke sociale overgangen leven. Een van zijn laatste projecten was het fotoboek *Zona*, dat een fotografische analyse bevat van een Siberisch gevangenenkamp. Vrijwel meteen na zijn studie oogstte De Keyzer succes als documentair fotograaf. Toen hem in '94 werd aangeboden lid te worden van Magnum, was dit niet meer of minder dan een officiële bevestiging van zijn genie en talent. "Magnum-lid worden is wellicht een van de belangrijkste en meest voldoening gevende gebeurtenissen in het leven van een fotograaf", zegt De Keyzer. Het maakte zijn leven ook een stuk gemakkelijker: "Magnum achter je hebben staan, opent deuren die anders gesloten blijven en creëert mogelijkheden waar je in je eentje alleen maar van kunt dromen."

Meer dan mooie plaatjes

Carl De Keyzer gelooft niet in het fotograferen van objecten en situaties omdat dat mooie plaatjes zal opleveren. "De meeste serieuze amateurs en sommige professionals zijn te veel bezig met licht en kleuren", zegt hij. "Een goede foto moet een verhaal vertellen."

De Keyzer gaat daarom naar plekken waar culturele en sociale structuren van het verleden in conflict komen met onze huidige waarden en normen. "Het is niet noodzakelijk een boodschap, die ik in mijn foto's probeer te leggen, maar het is zeker een erg belangrijk thema." Het is volgens hem ook wat een fotograaf tot een professional maakt. "Technisch gesproken is er geen verschil meer tussen amateurs en professionals. Het verschil zit tegenwoordig in het gebrek aan achtergrond en inzicht in de geschiedenis van de fotografie bij amateurs, het begrijpen van de redenen waarom Cartier-Bresson deed wat hij deed."

De Keyzer gelooft ook dat te veel amateurs – en zelfs sommige professionele fotografen – zich laten 'betoveren' door de mogelijkheden van de moderne technologie, of door de technieken die je in Photoshop kunt aanwenden om de eigenschappen van het licht of zelfs de compositie te veranderen. "Als je naar zulke foto's kijkt, kun je niet in het verhaal stappen dat de foto verondersteld wordt te vertellen. Je kunt niet pro-

beren te achterhalen wat er eigenlijk gebeurt, want er gebeurt meestal vrij weinig", zegt hij. "Je vindt ook zelden maatschappelijke kritiek in amateurfotografie, en meestal erg weinig persoonlijke visie."

Het verhaal vertellen

Dat is heel anders bij De Keyzer zelf. Mensen zijn altijd prominent aanwezig in zijn foto's, en de scènes die hij fotografeert zijn nooit meteen duidelijk: er lijkt meer te gebeuren dan wat er op het papier staat. Ik vroeg hem of hij niet vaak geconfronteerd wordt met agressieve reacties bij zijn werk, en hoe hij erin slaagt die dubbele bodem in zijn werk te vangen. "Als ik op pad ben voor een sessie, heb ik meestal toch wel behoorlijk opvallende apparatuur bij me. Een camera met flitser is vrij omvangrijk, dus ik kom nooit helemaal 'onaangekondigd', en mensen zien meteen wat mijn bedoelingen zijn. Sommige mensen willen niet gefotografeerd worden. Dat respecteer ik. Anderen lijken dan weer een opzettelijke pose aan te nemen. Hoewel ik zelf nooit iets in scène zet, laat ik degene die dat wel wil doen, zijn gang gaan. Dat komt dan wel op de foto."

De Keyzer vertelt het verhaal van de Siberische kampcommandant. "De commandant ging met me mee langs de barakken en cellen van de gevangenen. Hij wilde blijkbaar graag een goede indruk maken, en dus zette hij zijn gevangenen ertoe aan iets 'ongedwongens' te doen. De indruk die hij daarmee wekte, was wellicht net het tegendeel van wat hij beoogde: dat het allemaal wel meeviel in zijn kamp dat nog dateert uit de communistische tijd. Ik mocht ook fotograferen waar ik zin in had; de gevangenen hadden duidelijk geen rechten. Dat zou bij ons in Europa niet meer kunnen. Als een gevangene hier niet op de foto wil, kan een gevangenisdirecteur hem daartoe niet verplichten."

Sommige mensen worden wel degelijk agressief als hij bezig is met fotograferen, maar in het algemeen valt het wel mee, volgens De Keyzer: "De meesten hebben al gauw door dat ze misschien geld kunnen slaan uit een klacht vanwege inbreuk op hun privésfeer. Gelukkig regelt Magnum dat soort praktische zaken."

In het FotoMuseum in Antwerpen is tot 7 januari een overzicht van zijn werk te zien.

FotoMuseum Antwerpen
Waalse Kaai 47
2000 Antwerpen
open: di t/m zo 10.00 - 18.00

Russia. Bratsk.
Days of Glasnost and Perestroika.
Book "Homo Sovieticus, USSR-1989-CCCP"
1989 © Carl De Keyzer - Magnum

Leh, Ladakh - India
7 Oracles.

1993 © Carl De Keyzer - Magnum

USA, Dallas.
Trinity Church - Assembly of God.
Easter passion Play.
Book "God, Inc." 1992 © Carl De Keyzer - Magnum

USA. San Antonio.
Our Lady of Guadalupe church.
Good Friday Procession.
Book "God, Inc." 1992 © Carl De Keyzer - Magnum

Israël 1992 © Carl De Keyser - Magnum

Israël 1992 © Carl De Keyzer - Magnum

Germany, Cologne.
Carnival.
Book: "Evropa" 1998 - 1999
© Carl De Keyzer - Magnum